

დამოუკიდებელი ინსპექტორის

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2020 წლის 02 ოქტომბერი

დისციპლინური საქმე №215/18-1

მოსამართლე --- მიმართ

დისციპლინური სამართალწარმოების ნაწილობრივ შეწყვეტის შესახებ

-- -- 2018 წლის 21 აგვისტოს №-- საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- -- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 2 ნოემბრის №147/215-03 წერილით მოსამართლეს ეცნობა მის მიმართ №-- საჩივრის შემოსვლისა და დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების შესახებ.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დასკვნა მომზადდა 2018 წლის 25 დეკემბერს.

1. საჩივრის ავტორის მიერ მითითებული გარემოებები:

საჩივრის ავტორი მიუთითებს, რომ მოსამართლემ მიიღო უკანონო განჩინება. ამასთან, მოსამართლემ 2017 წლის 02 ივნისის სხდომაზე არ იმსჯელა მტკიცებულებათა დართვის საკითხზე.

2. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2017 წლის 7 თებერვალს, --- -- სარჩელით მიმართა --- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხე --- -- სამინისტროს მიმართ და მოითხოვა --- -- 2017 წლის 11 იანვრის №-- ბრძანების ბათილად ცნობა, სამუშაოზე აღდგენა და განაცდურის ანაზღაურება.

2017 წლის 23 თებერვალს, --- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას ხარვეზის შევსების თაობაზე განცხადებით მიმართა --- -- და --- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 27 თებერვლის განჩინებით --- -- სასარჩელო განცხადება მიღებულ იქნა წარმოებაში.

2017 წლის 12 ივნისს, --- -- დაზუსტებული სარჩელით მიმართა --- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხე --- -- სამინისტროს მიმართ და მოითხოვა --- -- 2017 წლის 11 იანვრის №-- და 2017 წლის 8 მაისის №-- ბრძანებების ბათილად ცნობა, სამუშაოზე აღდგენა და განაცდურის ანაზღაურება.

-- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 12 ივნისის განჩინებით -- -- დაზუსტებული სასარჩელო განცხადება მიღებულ იქნა წარმოებაში.

-- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 07 დეკემბრის განჩინებით -- -- სარჩელზე, 2017 წლის 11 იანვრის №-- ბრძანების ბათილად ცნობის ნაწილში, შეწყდა საქმის წარმოება. აღნიშნული განჩინება გასაჩივრებული იქნა მოსარჩელე --- მიერ.

2017 წლის 14 დეკემბერს, -- -- დაზუსტებული განცხადებით კვლავ მიმართა -- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხე - - - - სამინისტროს მიმართ და მოითხოვა მოპასუხე -- -- სამინისტროსგან -- -- დევნა-შევიწროების ანუ დისკრიმინაციის ფაქტის აღიარება.

-- -- სამართლობს 2017 წლის 18 დეკემბრის განჩინებით -- -- სარჩელზე დაუდგინდა ხარვეზი, რომლის შესავსებად განესაზღვრა განჩინების ასლის ჩაბარებიდან 7 (შვიდი) დღის ვადა. აღნიშნული განჩინება მოსარჩელეს ჩაბარდა 2018 წლის 4 იანვარს.

2018 წლის 8 იანვარს, -- -- დაზუსტებული სარჩელით მიმართა სასამართლოს, მოპასუხე - - - - სამინისტროს მიმართ და მოითხოვა -- -- 2017 წლის 11 იანვრის №-- ბრძანებისა და -- -- 2017 წლის 8 მაისის №-- ბრძანების ბათილად ცნობა; მოსარჩელე - - - - განთავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა; 2017 წლის 11 იანვრიდან სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლამდე განაცდურის ანაზღაურება; -- -- სამინისტროსგან -- -- დევნა-შევიწროების, ანუ დისკრიმინაციის ფაქტის აღიარება.

-- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 9 იანვრის განჩინებით -- -- დაზუსტებული სასარჩელო განცხადება მიღებულ იქნა წარმოებაში.

-- სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 05 თებერვლის განჩინებით (მოსამართლე -- --) -- -- კერძო საჩივარი მიღებულ იქნა განსახილველად.

-- სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 12 აპრილის განჩინებით (მოსამართლე -- --) -- -- კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა -- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 07 დეკემბრის განჩინება.

2018 წლის 30 აგვისტოს, -- -- დაზუსტებული განცხადებებით მიმართა -- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხე - - - - სამინისტროს მიმართ და მოითხოვა - - - - სამინისტროს 2018 წლის 31 ივლისის №-- აქტის ბათილად ცნობა; მოსარჩელე - - - - შეურაცხყოფისა და მუქარის ფაქტის დევნა-შევიწროებად აღიარება; მოპასუხე - - - - სამინისტროს საქართველოს მთავრობის №-- დადგენილების შესრულების დავალდებულება და -- -- იარაღით დაჯილდოვება.

-- -- სასამართლოს 2018 წლის 10 სექტემბრის განჩინებით, -- -- სარჩელზე დაუდგინდა ხარვეზი, რომლის შესავსებად მოსარჩელეს განესაზღვრა განჩინების ასლის ჩაბარებიდან 5 (ხუთი) დღის ვადა.

2018 წლის 28 სექტემბერს, -- -- დაზუსტებული სარჩელით მიმართა სასამართლოს, მოპასუხე - - - - სამინისტროს მიმართ და მოითხოვა -- -- 2017 წლის 11 იანვრის №-- ბრძანების; საქართველოს -- -- 2017 წლის 8 მაისის №-- ბრძანების ბათილად ცნობა; მოსარჩელე - - - - განთავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა; 2017 წლის 11 იანვრიდან სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლამდე განაცდურის ანაზღაურება; -- -- სამინისტროს 2018 წლის 31 ივლისის №-- აქტის ბათილად ცნობა მისი გამოცემის მომენტიდან; საბოლოო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლისთანავე -- -- - სამინისტროს საქართველოს მთავრობის №-- დადგენილების შესაბამისად -- -- იარაღით დაჯილდოების დავალდებულება; მოპასუხე - - - - სამინისტროსგან -- -- მიმართ სისტემური და განგრძობადი ხასიათის დევნა-შევიწროების, ანუ დისკრიმინაციის ფაქტის აღიარება.

-- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 2 ოქტომბრის განჩინებით -- -- დაზუსტებული სასარჩელო განცხადება მიღებულ იქნა წარმოებაში.

2018 წლის 17 ოქტომბერს, -- -- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას განცხადებით მიმართა მოსარჩელე - -- -- და მოითხოვა სახელმწიფო ხარჯზე ადვოკატის დანიშვნა. განმცხადებელმა მოთხოვნის საფუძველად მიუთითა ის გარემოება, რომ საკუთარი შესაძლებლობებით არ შეუძლია სასამართლოში საქმის განხილვისას ადვოკატის აყვანა.

2018 წლის 26 ნოემბერს, სასამართლოს მოსამზადებელ სხდომაზე, მოსარჩელე მხარემ სასამართლოს მიმართ დააყენა აცილების შუამდგომლობა, რის მოტივად მიუთითა ის გარემოება, რომ 2017 წლის 7 დეკემბერს გამართულ სასამართლო სხდომაზე, შეილახა მისი უფლებები, ვინაიდან სასამართლომ, 2017 წლის 11 იანვრის -- -- ბრძანების ბათილად ცნობის ნაწილში სარჩელზე შეწყვიტა საქმის წარმოება, რომელიც -- სააპელაციო სასამართლომ დატოვა უცვლელი.

-- -- სასამართლოს 2018 წლის 07 დეკემბრის განჩინებით ადმინისტრაციული სამართლის საქმეზე №-- (მოსარჩელე - -- --, მოპასუხე - -- -- სამინისტრო, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობის, სამუშაოზე აღდგენის, განაცდურის ანაზღაურების და დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენის მოთხოვნით) მიღებულ იქნა აცილების შესახებ გადაწყვეტილება; ადმინისტრაციული სამართლის საქმე №-- გადაეცა -- -- სასამართლოს თავმჯდომარეს.

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 25 დეკემბრის დასკვნა:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტი განსაზღვრავს მოსამართლის დისციპლინური გადაცდომის სახეებს (2020 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი რედაქცია). იმისათვის, რომ დადგინდეს ჰქონდა თუ არა ადგილი მოსამართლის მიერ შესაბამისი გადაცდომის ჩადენის ფაქტს, საჭიროა სამართლებრივი შეფასება მივცეთ მოცემულ საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და შევადგინოთ კონკრეტული ფაქტები შეიცავს თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს, კერძოდ, უნდა შეფასდეს შეიცავს თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს განსახილველ საქმეზე საჩივრის ავტორის მიერ დასახელებული საკითხები.

საქართველოს კონსტიტუციის 63-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, არავის არა აქვს უფლება მოსთხოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე. „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია. მოსამართლე ფაქტობრივ გარემოებებს აფასებს და გადაწყვეტილებებს იღებს მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების, სხვა კანონების შესაბამისად და თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე. ამასთან, ამავე ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, დისციპლინური სამართალწარმოების დროს დაუშვებელია მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტების კანონიერებაზე ზედამხედველობა.

ამდენად, ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება შესაძლებელია მხოლოდ იმ თვალსაზრისით, თუ რამდენად მოქმედებდა მოსამართლე არსებული კანონმდებლობის ფარგლებში.

რაც შეეხება საჩივრის ავტორის პრეტენზიას იმის თაობაზე, რომ მოსამართლე -- -- ყურადღება არ გაამახვილა იმ ფაქტზე, რომ მოსამართლე -- -- არ იმსჯელა იმ მტკიცებულებათა საქმეზე დართვის თაობაზე, რომელიც ერთვოდა შესაგებელს და მიიღო უკანონო განჩინება, აღნიშნულიდან მიმართებით მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები

თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები.

საპროცესო კანონმდებლობის თანახმად, შეჯიბრებითობის პრინციპის შინაარსი გულისხმობს მხარეთა უფლებას, ყველა შესაძლო საშუალებით დაიცვან საკუთარი ინტერესები სასამართლოს წინაშე, ხოლო კანონის წინაშე თანასწორობის პრინციპში მოიაზრება ადმინისტრაციული პროცესის მსვლელობისას მოსარჩელისა და მოპასუხის კანონის წინაშე თანასწორუფლებიანობა. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებით მათ უფლება აქვთ, თავად განსაზღვრავენ თუ რა მტკიცებულებები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს.

მოცემულ შემთხვევაში მხარემ შესაგებელს დაურთო მტკიცებულებები, რომლითაც ის ასაბუთებდა თავის პოზიციას. შესაბამისად, შეჯიბრებითობის პრინციპიდან გამომდინარე მოსამართლემ აღნიშნული მტკიცებულება დაურთო საქმეს, როგორც შესაგებლის ნაწილი, რაც არ წარმოადგენს დისციპლინურ გადაცდომას.

რაც შეეხება მიღებული განჩინებების კანონიერების საკითხს, მოსამართლე შესაბამისი განჩინების მიღებისას მოქმედებდა მისთვის საპროცესო კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში. დამოუკიდებელი ინსპექტორი არ არის უფლებამოსილი იმსჯელოს მოსამართლეთა მიერ, მისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე, მტკიცებულებათა შეფასების შედეგად, გამოტანილი გადაწყვეტილების კანონიერებაზე.

4. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად შეიძლება მიჩნეულ იქნას მხოლოდ ისეთი ქმედება, რომელიც „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტშია მოცემული.

მნიშვნელოვანია, რომ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, დისციპლინური სამართალწარმოების დროს დაუშვებელია მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტების კანონიერებაზე ზედამხედველობა. შესაბამისად, საჩივრის ავტორის მითითება მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების/განჩინების კანონიერების თაობაზე არ შეიძლება განხილულ იქნეს დისციპლინური გადაცდომად.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სადისციპლინო პალატა 2016 წლის 21 ივლისის №დს-შ/9-16 გადაწყვეტილებაში განმარტავს, რომ „კანონიერების პრინციპი კანონის უზენაესობას ეფუძნება. ეს კონსტიტუციური პრინციპია, რომლის თანახმად, არავის არ აქვს უფლება კანონმდებლობის მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ განახორციელოს რაიმე ქმედება.“

ამასთან, მართლმსაჯულების განხორციელების უფლებამოსილება აქვს მხოლოდ მოსამართლეს კანონით დადგენილი წესით, ხოლო მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების გადასინჯვის უფლებამოსილება ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს კომპეტენციას წარმოადგენს.

„მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება არ შეიძლება იყოს გადასინჯვის საგანი, გარდა გასაჩივრების ტრადიციული პროცედურისა“ (ალექსანდრე ვოლკოვი უკრაინის წინააღმდეგ §80). დისციპლინური სამართალწარმოების ჭრილში, დამოუკიდებელი ინსპექტორი ვერ იმსჯელებს მოსამართლის მიერ მიღებული განჩინება/გადაწყვეტილების კანონიერებაზე, ვინაიდან დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახური არ წარმოადგენს სასამართლოს ზემდგომ ინსტანციას, რომელსაც შეუძლია გააუქმოს/შეცვალოს გადაწყვეტილება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 25 დეკემბრის დასკვნით დადგინდა, რომ -- -- 2018 წლის 21 აგვისტოს №-- საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები არ შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორი იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ საჩივარი ეხება მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტის კანონიერებას (2020 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია).

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტით, 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით და

გადაწყვიტა:

-- -- 2018 წლის 21 აგვისტოს №-- საჩივარზე შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება მოსამართლე -- -- მიმართ, გამოტანილი განჩინებების კანონიერების შემოწმების ნაწილში.

ზურაბ აზნაურაშვილი

დამოუკიდებელი ინსპექტორი